

Postřehy k Mistrovství Evropy mládeže do 18 let 2009

Ing.Evžen Gonsior,trenér I.tř.

Na webu ŠSČR se k ME mládeže 2009 objevila následující zpráva: V závěrečném 9. kole Mistrovství Evropy mládeže Honza Krejčí v kategorii B18 remizoval a v konečném účtování mu patří se 6,5 body sympatické 7. místo. Lukáš Vlasák v B16 poslední partii prohrál a konečné 13. místo a 6 získaných bodů je pro něj určitě úspěchem. Stejně 13. místo vybojovala vítězstvím v poslední partii s 5,5 body Tereza Olšarová v G18. Spokojeni budou asi i oba další pětiapůlbodoví Cyril Ponížil v B18 na 25. a Matyáš Szücs v B10 na 22. místě. Na +1 s 5 body skončili Tomáš Bujnošek B14 (ten dokonce s největším přírůstkem ELO z českých hráčů), Martin Blahynka v B12, Natálie Kaňáková v G10 a Barbora Kolomazníková v G16. S 50% (tj. 4,5 body) se musí spokojit Marek Matyáš v B10, o půl bodu méně mají Jakub Rabatin v B16, Jan Macháň v B12 a Martina Fusková v G12. Kateřina Vlčková v G14 přiváží 3,5 bodu.

Zpráva se nikterak nevymyká z průměru uplynulých let, s výjimkou loňského mimořádného úspěchu Katky Němcové. Ukazuje, kam v mládežnickém šachu v Evropě patříme. Soudím, že máme větší ambice, ostatně i naše šachové tradice nás k tomu zavazují i vybízejí. Ale nejprve musíme důkladněji rozebrat současný stav.

ME mládeže 2009 se zúčastnilo 865 hráčů (511H, 354D) ze 47 zemí Evropy. Nejpočetnější skupinou byli chlapci H14-122, nejslabší dívky D18-55. Při analýze sportovních výsledků se zpravidla začíná pořadím podle získaných medailí.

	zlaté	stříbrné	bronzové	celkem
1. Rusko	3	1	1	5
2. Polsko	2	0	2	4
3. Izrael	2	0	0	2
4. Francie	1	1	2	4
5. Maďarsko	1	0	1	2
6. Arménie	1	0	0	1
7. Gruzie	0	2	1	3
8.-9.Holandsko	0	1	1	2
Ukrajina	0	1	1	2
10.-13.Azerbajdžan	0	1	0	1
Bělorusko	0	1	0	1
Německo	0	1	0	1
Španělsko	0	1	0	1
14. Švédsko	0	0	1	1

Zajímavé je i pořadí zemí podle umístění na 1. – 10. místě:

	celkem umístění	chlapci	dívky	
1. Rusko	18	6	2	
2. Polsko	9	4	5	
3. Gruzie	8	3	5	
4. Turecko	7	5	2	
5. Francie	6	3	2	
6. Arménie	5	5	0	
7. Ukrajina	5	4	1	
8. Izrael	4	3	1	
9. Azerbajdžan	4	0	4	
10. Maďarsko	3	3	0	
11. Španělsko	3	2	1	
12. Holandsko	3	1	2	
13. Rumunsko	3	2	1	
14. Chorvátsko	3	2	1	
15. Bělorusko	2	1	1	
16. Německo	2	0	2	
17. Švédsko	2	1	1	
18. Řecko	2	0	2	
19. Slovinsko	2	0	2	
20. Bulharsko	2	2	0	
21. Slovensko	1	0	1	4. místo
22.-23. Dánsko, Estonsko	1	1	0	6. místo
24. Česko	1	1	0	7. místo
25. Moldavie	1	0	0	8. místo
26. Itálie	1	0	1	9. místo
27. Lotyšsko	1	0	1	10. místo

Ze zemí s velkou tradicí nebudou spokojeni Angličané a Srbové, jejichž reprezentanti chybí v obou přehledech, naopak nevídaný vzestup mládežnického šachu prožívá Turecko.

Je všeobecně známo, že růst šachové výkonnosti je podmíněn:

a. zvětšováním objemu vědomostí, které získáme v tréninku a samostatným studiem,

b. získáváním dovedností v tréninku a hlavně odpovídající herní praxi, tedy výběrem soutěží, jichž se mladí účastní,

c. psychickými předpoklady-talentem, psychickými a volnými vlastnostmi.

Vezmeme-li uvedené faktory pod lupou, zjišťujeme, že ve špičkových zemích jsou děti, zejména mladší kategorie vědomostně lépe vybaveny,

což odpovídá vyšší intenzitě výcviku a tréninku. Prakticky se to v jednotlivých partiích projevuje lepším hodnocením pozice a snahou vymyslet plány hry, odpovídající pozici.

Špičkoví hráči z těchto zemí přistupují k partiím s větším sebevědomím, vyvěrajícím z lepší herní praxe. Jednoduše řečeno, hrají více těžkých turnajových partií, jsou odolnější a vytrvalejší, díky větším tréninkovým dávkám a kvalitnější herní praxi mají i lepší techniku hry apod.

Pokud jde o psychické předpoklady, tedy míru talentu, volní a psychické vlastnosti, mají naše děti stejné předpoklady, jako ostatní. To dokazují svými výsledky Navara, Láznička, Katka Němcová i další.

Pokud chceme zlepšit výsledky našich mladých reprezentantů, měli bychom se zamyslet nad obsahem a strukturou šachové činnosti mladých hráčů, to znamená kvantifikovat čas, strávený hraním kvalitních, nekvalitních partií, rozsah, obsah a intenzitu šachového výcviku a tréninku apod. Ale to není úkolem tohoto článku. V něm chci přinést jen několik postřehů, vybranými partiovými ukázkami podpořit svá tvrzení a hlavně pobavit a potěšit.